

Nr 33

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 28 maj 1920 (nr 245) om medling i arbetstvister, m. m.; given Stockholms slott den 3 februari 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 28 maj 1920 (nr 245) om medling i arbetstvister,

2) lag om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1965 (nr 277) angående ändring i lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt,

3) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 22 juni 1939 (nr 366) om medling i hyrestvister.

GUSTAF ADOLF

Rune B. Johansson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådana formella ändringar i lagen om medling i arbetstvister m. fl. lagar som behövs om riksdagen godkänner förslaget i prop. 1967: 1 bil. 13 s. 42 att ombilda socialstyrelsens förlikningsmannaxpedition till en självständig myndighet, benämnd statens förlikningsmannaxpedition.

Förslag

till

Lag**angående ändring i lagen den 28 maj 1920 (nr 245) om medling i arbetstvister**

Härigenom förordnas, att i 2 § andra stycket, 11 § och 13 § andra stycket lagen den 28 maj 1920 om medling i arbetstvister¹ ordet »socialstyrelsen» skall bytas ut mot »statens förlikningsmännaexpedition» samt att i 13 § tredje stycket samma lag ordet »socialstyrelsens» skall bytas ut mot »förlikningsmännaexpeditionens».

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

---

¹ Senaste lydelse av 11 § se 1936:507.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1965
(nr 277) angående ändring i lagen den 11 september 1936 (nr 506)
om förenings- och förhandlingsrätt

Härigenom förordnas, att övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1965 angående ändring i lagen den 11 september 1936 om förenings- och förhandlingsrätt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Denna lag — — — — — januari 1966.

Bestämmelserna i 3 kap. samt 6, 20, 21 och 26—29 §§ i deras hittillsvarande lydelse äga alltjämt tillämpning på parter som vid utgången av år 1965 äro underkastade bestämmelserna. Har icke senast den 31 december 1970 någon av parterna enligt 10 § begärt opartisk ordförande, skall vederbörande huvudorganisation av arbetstagare anses ha enligt 9 § återtagit sin anmälan. Detsamma gäller, om part efter denna lags ikraftträdande framställt sådan begäran och fem år därefter förflutit utan att någon av parterna framställt ny sådan begäran. Organisation som anses ha återtagit sin anmälan skall av *socialstyrelsen* underrättas härom.

Bestämmelserna i 3 kap. samt 6, 20, 21 och 26—29 §§ i deras hittillsvarande lydelse äga alltjämt tillämpning på parter som vid utgången av år 1965 äro underkastade bestämmelserna. *Vad som sägs i 3 kap. om socialstyrelsen skall dock tillämpas på statens förlikningsmannarexpedition.* Har icke senast den 31 december 1970 någon av parterna enligt 10 § begärt opartisk ordförande skall vederbörande huvudorganisation av arbetstagare anses ha enligt 9 § återtagit sin anmälan. Detsamma gäller, om part efter denna lags ikraftträdande framställt sådan begäran och fem år därefter förflutit utan att någon av parterna framställt ny sådan begäran. Organisation som anses ha återtagit sin anmälan skall av *statens förlikningsmannarexpedition* underrättas härom.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 22 juni 1939 (nr 366)
om medling i hyrestvister**

Härigenom förordnas, att i 2 § andra stycket lagen den 22 juni 1939 om medling i hyrestvister¹ ordet »socialstyrelsen» skall bytas ut mot »statens förlikningsmannarexpedition».

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1945:758.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3
februari 1967.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikesärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *lagändringar i följd av inrättande av statens förlikningsmannae Expedition* och anför.

I prop. 1967: 1 bil. 13 s. 42 har Kungl. Maj:t på min hemställda föreslagit att socialstyrelsens förlikningsmannae Expedition den 1 juli 1967 ombildas till en självständig myndighet och därvid ges benämningen statens förlikningsmannae Expedition. Den nya myndigheten avses överta socialstyrelsens åligganden i fråga om dels förhållandet mellan arbetsmarknadens parter och dithörande ärenden, dels förordnande av ordförande och suppleant för honom i kommunal medlingsnämnd i hyrestvister. Om dessa förslag genomförs, behövs vissa formella ändringar i lagen den 28 maj 1920 (nr 245) om medling i arbetstvister, i övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1965 (nr 277) angående ändring i lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt samt i lagen den 22 juni 1939 (nr 366) om medling i hyrestvister.

Enligt 2 § andra stycket *lagen om medling i arbetstvister* kan socialstyrelsen på framställning av arbetsgivare och arbetstagare utse lämplig person att leda förhandlingar mellan dem om ingående av vissa överenskommelser. Om arbetstvist, som påkallar förlikningsmans ingripande, berör även annan förlikningsmans verksamhetsområde, åligger det enligt 11 § första stycket förlikningsmännen att underrätta socialstyrelsen om tvisten. Styrelsen skall då förordna en av förlikningsmännen att medla i tvisten eller anhålla hos Kungl. Maj:t om sådant förordnande för annan person. Förlikningsman skall ingripa vid arbetstvist som medfört eller hotar att medföra arbetsinställelse av större betydelse. Även om arbetstvisten inte medför sådana verkningar, skall förlikningsmannen kalla de tvistande till förhandlingar om det begärs av arbetsgivare eller organisation som omfattar minst hälften av de av tvisten berörda arbetstagarna. Om förlikningsmannen i en sådan

situation finner påkallat att särskild person förordnas att leda förhandlingarna, skall han enligt 11 § andra stycket göra framställning därom hos socialstyrelsen som efter prövning har att hos Kungl. Maj:t anhålla att sådant förordnande meddelas. Enligt 13 § skall förlikningsman sända årsberättelse om sin verksamhet till socialstyrelsen. Berättelsen skall tryckas genom styrelsens försorg.

I det numera, genom lagen den 3 juni 1965 (nr 277) angående ändring i lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt, upphävda tredje kapitlet i *lagen om förenings- och förhandlingsrätt* fanns bestämmelser om särskild förhandlingsordning. Tillämpning av kapitlet kunde påkallas av huvudorganisation av arbetstagare genom anmälan till socialstyrelsen. Bestämmelserna i kapitlet äger enligt övergångsbestämmelserna till den nyssnämnda ändringslagen alltjämt tillämpning på parter som vid utgången av år 1965 var underkastade kapitlets bestämmelser. Har inte senast vid utgången av år 1970 någon av parterna begärt opartisk ordförande enligt 10 § i kapitlet, skall anmälan om kapitlets tillämpning anses ha blivit återtagen. Detsamma gäller om part efter kapitlets upphävande begärt opartisk ordförande och fem år förflutit utan att ny sådan begäran har framställts. Organisation som anses ha återtagit sin anmälan skall underrättas härom av socialstyrelsen.

Enligt 2 § andra stycket *lagen om medling i hyrestvister* skall ordförande och hans suppleant i kommunal nämnd för biläggande av hyrestvister förordnas av socialstyrelsen.

Om riksdagen godkänner förslaget att socialstyrelsens åligganden på förlikningsväsendets område och beträffande medlingsnämnder i hyrestvister flyttas över på statens förlikningsmannae Expedition, bör ordet »socialstyrelsen» i nyssnämnda lagar bytas ut mot »statens förlikningsmannae Expedition» samt bestämmelserna om socialstyrelsen i det övergångsvis gällande 3 kap. lagen om förenings- och förhandlingsrätt förklaras i stället avse Expeditionen. Härav föranledda lagändringar bör träda i kraft den 1 juli 1967 samtidigt som statens förlikningsmannae Expedition avses börja sin verksamhet.

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom inrikesdepartementet upprättats förslag till

1) *lag angående ändring i lagen den 28 maj 1920 (nr 245) om medling i arbetstvister,*

2) *lag om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1965 (nr 277) angående ändring i lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt,*

3) *lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 22 juni 1939 (nr 366) om medling i hyrestvister.*

Jag hemställer att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga dessa lagförslag.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten